

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zacharia 3
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 87 : 1, 3 en 5 (vs 5 onderbouw Morgen*)**
4. **Gebed om zegen over de eredienst**
5. **Schriftlezing : Leviticus 8**
6. **Zingen : Psalm 99 : 2, 4 en 5 (over Mozes en Aäron)**
7. **Tekst : Zacharia 3**
8. **Zingen : 118 : 1, 5 en 6 (zingen over de liefde en redding die God bewerkt)**
9. **Ridderkerk : Gezang 85 : 1, 2 en 4**
10. **Lezing van de wet**
11. **Zingen : Psalm 25 : 3 en 5 (Schuldbelijdenis)**
12. **Genadeverkondiging met aansluitend zingen Gezang 89 : 3 en 4 (GK 14)**
13. **Dankzegging en voorbede**
14. **Slotzang : Psalm 4 : 2 en 3**

Middagdienst

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 87 : 1, 3 en 5**
- 4. Gebed om zegen over de eredienst**
- 5. Schriftlezing : Zacharia 2**
- 6. Zingen : Psalm 99 : 2, 4 en 5 (over Mozes en Aäron)**
- 7. Tekst : Zacharia 3**
- 8. Zingen : Psalm 118 : 1, 5 en 6 (zingen over de liefde en redding die God bewerkt)**
- 9. Geloofsbelijdenis door het zingen van Gezang 4 (NGK 179b)**
- 10. Dankzegging en voorbede**
- 11. Slotzang : Psalm 4 : 2 en 3**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Ik bedien u vanmorgen Gods Woord over het herstel van de dienst van de verzoening in de stad van God.

We zullen zien

- 1. hoe deze dienst hersteld wordt in de dagen van de hogepriester Jozua,**
- 2. hoe deze dienst vervuld wordt in de dagen van de hogepriester Jezus de zoon van David.**

We zullen dus eerst zien hoe de dienst van de verzoening hersteld wordt in de dagen van de hogepriester Jozua. Vorige week hebben we gezien hoe in Zacharia 2 de Here belooft weer in het midden van zijn volk te gaan wonen. Als zij het huis van Hem herbouwen, zal de Here daar zijn intrek nemen. Dat mag reden zijn tot grote vreugde en gejubel. Maar we hebben toen ook gezien dat het reden is om stil te zijn voor de Here. Want Hij is een heilige God. Die vanuit zijn heilige woning komt en door zijn intrek in de tempel, de tempel opnieuw tot een heilige plaats zal maken. Maar wie dacht dat daarmee het leven met de Here weer helemaal hersteld is, komt bedrogen uit. Dat blijkt in hoofdstuk 3. Zacharia ziet in een visioen de hogepriester Jozua. Deze staat voor de engel van de Heer. Die engel van de Heer is een oudtestamentische aanduiding van de Here Christus. En daar is een probleem. Want aan de rechterhand van Jozua staat de satan. En de satan klaagt Jozua aan. We moeten ons dat zo voorstellen, dat de satan de zonden van Jozua ter sprake brengt. Hij laat zien hoe zeer Jozua tegen de geboden van God zelf is ingegaan. En hoe de Here dus niets anders kan dan Jozua veroordelen en weg te doen uit zijn ogen. Deze man kan geen hogepriester zijn van God. Hoe kan deze man de heilige God dienen in de heilige woning van God, terwijl hij zoveel misdaden tegen de heiligheid van God heeft begaan? We zijn misschien geneigd om dit heel erg voor Jozua te vinden. En op zich is dat natuurlijk ook zo. Maar het gaat hier om veel meer dan de mens Jozua. Het gaat hier om de hogepriester Jozua. De man die door God is aangewezen om de priester te leiden in de dienst aan God. Een dienst die het best getypeerd kan worden als bediening van de verzoening.

Ik kan me voorstellen dat de kinderen zich afvragen wat dat nu is: bediening van de verzoening. Jullie hebben waarschijnlijk allemaal wel eens ruzie gehad op school of zo. En dan kan het zijn dat een juf op oppasmoeder erbij komt en de ruzie probeert te stop-

pen. De reden van de ruzie wordt besproken en de juf of moeder zegt hoe het verder moet. En dan wil ze misschien ook dat jullie elkaar een hand geven en het weer goed maken. Nu dat goed maken is verzoenen. En dat is nu de kern van de taak van de priesters. Zij moeten offers brengen voor de zonden van de mensen. Want mensen doen telkens weer zonden. Ze doen telkens weer dingen waar ze God mee beledigen. Dingen die tegen zijn heiligheid in gaan. Bijvoorbeeld door God slordig te zijn met bidden. Of door lelijke woorden te zeggen. Of door veel te veel alcohol te drinken. Of door allerlei zonden te doen op seksueel gebied. Of door altijd maar boos en ontevreden te zijn. God ziet dat en de satan ziet dat. En de satan vindt het prachtig om dat te zien, want dan kan hij dat tegen God zeggen. En God heeft zelf gezegd dat Hij onze zonden niet door de vingers zal zien, maar dat Hij er ons om zal straffen met de eeuwige dood. In de tijd van het Oude Testament werd in de dienst in de tempel duidelijk hoe ernstig God de zonden neemt. Want als mensen gezondigd hadden, dan moesten ze naar de priester gaan en een schaap, bok of duif met zich meenemen. En dan vroegen ze aan de priester of deze het dier wilde doden als betaling voor hun zonden. En zo werd de boosheid van God dan afgewend. God ontving het offer van dat dier als een soort betaling voor de zonden.

Maar nu daar de hogepriester Jozua voor de engel van de Here staat en wordt aangeklaagd door de satan vanwege de zonden die hij heeft gedaan, loopt de voortgang van die offerdienst groot gevaar. Want hoe kunnen er nog offers gebracht worden voor de zonden van de mensen als de hogepriester en de priesters zelf als zondaars tegenover God staan? God kan dan wel weer in de tempel wonen, maar hoe moet Hij het daar uithouden als daar geen priesters zijn om de misdaden die de mensen tegen Gods heiligheid doen te verzoenen? Als onze zonden niet verzoend worden is er voor ons geen plaats in Gods nabijheid.

Daarom moet het Zacharia als muziek in de oren hebben geklonken toen de engel van de Here de satan gebood om te zwijgen. De engel zegt het de satan tweemaal. Hij maakt duidelijk wat de bedoeling van God is. “De Heer die Jeruzalem heeft uitgekozen zal jou het zwijgen opleggen.” In deze woorden klinkt gelijk door dat de Here vast houdt aan zijn besluit om weer van Jeruzalem zijn woonplaats te maken en Hij zal zich daarbij niet laten weerhouden door de aanklachten van de satan tegen de hogepriester van God.

In vers 3 gaat de engel van de Here het hebben over de hogepriester. Hij typeert Jozua als een stuk zwartgeblakerd hout dat uit het vuur is weggerukt. Het vuur had hem aange-

tast en het had weinig gescheeld of hij was totaal opgebrand. Voor Zacharia heeft dit nog extra kleur gehad, omdat ze zich allemaal min of meer gevoeld als zwartgeblakerd hout dat aan het vuur is ontsnapt. Het vuur dat bij de verwoesting van Jeruzalem heeft gebrand en de daarop volgende ballingschap. Maar zij en Jozua zijn nog gered voor het te laat was. Maar Jozua hij heeft wel ernstige schade opgelopen. Het zwartgeblakerd zijn wordt zichtbaar in de kleding van de hogepriester. Kleding een hogepriester onwaardig. In dergelijk kleren kan hij nooit zijn dienst voor God verrichten. Deze vuile kleren zijn teken van zijn zonden, afval en toorn van de Here. Daarom geeft de engel van de Here opdracht om Jozua zijn vuile kleren uit te trekken. Wat de betekenis hiervan is, vertelt de engel. Want Hij zegt: ‘Hierbij reinig ik je van alle schuld en kleed ik je in een feestelijk gewaad.’ Ze doen hem schone kleren aan en zetten hem een nieuwe tulband. Bij deze kleren zullen we zo goed als zeker aan de officiële kleren van de hogepriester moeten denken. Dat er aan de tulband apart aandacht wordt besteed zal te maken hebben met het feit dat de tulband van de hogepriester een zeer bijzondere waarde had. Wat een kroon is voor de koning, dat is deze tulband voor de hogepriester geweest. Zeker als we daarbij bedenken dat op de tulband de gouden voorhoofdsplaat werd bevestigd. En de tekst op deze plaat was: “heilig aan de Here”. Zo wordt Jozua door de engel van de Here geheiligd en weer geschikt gemaakt om de dienst van de verzoening te verrichten in de tempel van God.

Met het oog op de heiligheid van de Here drukt de engel hem wel op het hart trouw zijn werk te doen. In gehoorzaamheid aan de Here en met in achtneming van de voorschriften van God. Als hij zich daaraan houdt dan zal hij het huis van God mogen besturen, zijn voorhoven mogen bewaken en dan zal de Here hem toegang geven tot degenen die daar staan. Met name dit laatste punt levert onder de uitleggers van de Bijbel veel discussie op. Sommigen denken aan de opneming van Jozua in de hemel na zijn sterven. Ik ben met anderen van mening dat we hier moeten denken aan het feit dat Jozua als hogepriester die de zonden van het volk voor Gods aangezicht mag verzoenen, toegang heeft tot de hemel. Zijn werk op aarde, zal in de hemel worden gezien en door God worden aanvaard. Als hij tenminste trouw is aan de Here en zijn heilige ambt zorgvuldig uitoefent naar de voorschriften van de Here. Dat in de eerste plaats.

We zullen in de tweede plaats zien hoe de dienst van de verzoening vervuld wordt in de dagen van de hogepriester Jezus, de zoon van David.

De dienst van de verzoening is het centrale thema in dit hoofdstuk. De verzoening die aan Jozua wordt voltrokken. Een verzoening die hem redt en waardoor hij als hogepriester zijn werk van verzoening voor het volk van Israël kan doen. En in de volgende verzen gaat het over het werk van de grote Verzoener van de zonden, de telg aan de stam van David, onze Here Jezus Christus.

De dienst aan God in het Oude Testament zoals die eerst in de tabernakel en later in de tempel plaats vond is te typeren als de bediening van de verzoening. Maar ook het werk van de Here Jezus wordt daardoor gekenmerkt. Maar daarmee houdt het niet op. De bediening van de verzoening is ook de belangrijkste taak van de nieuwtestamentische kerk. Het lijkt er soms op dat dit besef naar de achtergrond aan het verdwijnen is. Zelfs onder orthodoxe christenen. De centrale boodschap van de kerk lijkt meer en meer te worden dat God van je houdt zoals je bent. Men name vanuit evangelische kring is deze boodschap ook steeds meer doorgedrongen in Gereformeerde kerken. Ik heb niet de indruk dat hier slechte motieven achter zitten. Integendeel zelfs. Het komt voort uit een verlangen om de naaste die niet in de Here Jezus gelooft de rijkdom van het evangelie te laten zien. En deze moderne naaste bereik je beter met de boodschap dat God van hem houdt, zoals hij is dan met de boodschap dat Jezus Christus hem met God wil verzoenen door in zijn plaats te betalen voor zijn zonden. Maar het zou ook wel eens zo kunnen zijn dat de christen die in de kerk is opgegroeid zich ook beter voelt bij een evangelie waarin hem vertelt wordt dat God van hem houdt zoals hij is, dan van een evangelie dat Christus persoonlijk voor zijn persoonlijke zonden heeft moeten vertalen om hem met God te verzoenen. En natuurlijk wordt ook in de kerken waar het evangelie dat God van je houdt zoals je bent, het kruis niet vergeten. Natuurlijk niet. Maar het is de vraag of het nog wel de centrale plaats heeft, die het in Gods Woord wel heeft. Je ziet dat de opkomst van een dergelijk evangelie vaak gepaard gaat met het achterwege laten van de lezing van de wet van de Here. In veel baptistengemeenten is het zelfs onderdeel van de officiële leer dat de wet van Mozes niet meer geldt. Het zingen van Psalmen over de wet zul je daar niet horen. Liederen over de toorn van God zijn daar ook zeldzaam. En dit gebeurt niet vanuit verkeerde bedoelingen, maar ik geloof wel dat een hiermee uiteindelijk toch een ander evangelie wordt verkondigt. Ook al heb misschien het idee dat het hetzelfde vertrouwde evangelie is zoals je dat altijd in de Gereformeerde kerk hebt gehoord. Maar dat is het niet. Of het moet zijn dat we in de Gereformeerde kerken op dit

punt ook zelf verschoven zijn. Maar wie het Oude Testament, maar ook het Nieuwe Testament leest kan er niet omheen dat de verzoening van de zonden het centrale thema van het evangelie is. Jezus legt zijn leven af om de schapen van zijn kudde te redden. Het is ook het centrum van de sacramenten die Christus voor zijn kerk heeft ingesteld. De doop als teken van de afwassing van de zonden. Het Heilig Avondmaal als herdenking van zijn dood aan het kruis als betaling voor onze zonden. Christus zegt dat Hij in de wereld is gekomen om zijn leven te offeren tot vergeving van de zonden. Hij is gekomen om te sterven. Als Petrus in Mattheüs 16 wil tegenhouden dat Jezus in Jeruzalem zal sterven, dan noemt Christus hem 'satan'. Paulus schrijft dat hij geen ander evangelie heeft verkondigd dan Jezus Christus en die gekruisigd. In de brief aan de Hebreëen wordt ons de Here Jezus Christus ons boven alles getekend als de hogepriester die met het bloed van het offer van zijn eigen lichaam de hemel binnen gaat om verzoening te bewerken voor zijn bruid. Als je in de dagen van het Oude Testament in de tempel of tabernakel tot God wilde naderen, dan werd je de toegang versperd door het brandofferaltaar. Het altaar waarop de zonden werden verzoend. En wie in de tijd van het Nieuwe Testament tot God wil naderen, vindt niet meer het brandofferaltaar, maar het kruis van Christus dat hem de weg tot God verspert. Als je tot God wil naderen, kan je niet om het kruis van Christus heen. Want we kunnen niet in onze vuile kleren tot God naderen. Wie dat probeert loopt het gevaar dat God hem in zijn heilige toorn zal treffen. Je zult je zonden moeten laten afwassen in het bloed van Jezus Christus. Aan de voet van zijn kruis je schuld en zonden belijden. Je zult je trots moet inslikken en je hoofd moeten buigen. Je zult je moeten laten wassen door Jezus Christus. Wie nog niet gelooft moet eerst geheel gewassen worden en wie al wel gelooft zal dagelijks zijn voeten moeten laten wassen door zijn Heer, tot vergeving van zijn zonden. Tot heiliging van zijn leven. Jezus Christus is de ware hogepriester. Al zijn voorgangers konden slechts afbeelden wat Christus ooit echt zou doen. Dat is dan ook de boodschap aan Jozua en de andere priesters. God zal zijn Knecht sturen, de telg aan de stam van David. De Knecht van de Here komt eraan, de beloofde Messias en in één dag zal God het land reinigen van alle schuld. Het land zal worden gereinigd worden van alle schuld. Deze toezegging is de reden waarom God de satan de mond kan snoeren. Jozua de hogepriester is niet onschuldig, maar zijn schuld wordt verzoend door de hogepriester Jezus Christus.

Vervolgens ziet Zacharia dat er een steen voor Jozua wordt neergelegd. Een steen met zeven ogen, waarop God zelf het graveersel zal graveren. Op de betekenis van die steen hoop ik in een preek over Zacharia 4 terug te komen. Nu wil ik ervan zeggen dat deze steen de voltooiing van de bouw van de tempel symboliseert. Een voltooiing waar de Here zelf garant voor zal staan. Zijn ogen gaan over de hele aarde. En alles komt samen in die ene steen. De sluitsteen van de tempel. De voltooiing van tempeldienst. Een voltooiing in de telg uit de stam van David. En dan zal in één enkele dag God het land reinigen van alle schuld. Hier vindt de verzoening van de schuld van de mensen zijn voltooiing. De grondslag daarvoor is gelegd op de Goede Vrijdag toen de grote hogepriester Jezus Christus zijn leven gaf voor onze zonden en schuld. De volkomen reiniging van de schuld van de aarde zal komen als Christus terug komt op aarde. Als de mensen die niet hebben willen knielen bij het kruis van Christus en zich vijanden van Christus hebben getoond zullen worden weggevoerd naar de hel. En waar de kinderen van God die door de genade van Jezus Christus en door de werking van de Heilige Geest voor God op de knieën zijn gegaan in eeuwige vrede zullen leven. Wat uitgebeeld worden door het feit dat mensen niet langer verdeeld zijn, maar elkaar uitnodigen onder de wijnrank en onder de vijgenboom. Mensen zullen in vrede met elkaar leven. Binnen en buiten de stad.

Maar dat is dus alleen weggelegd voor die mensen die erkennen dat ze tegen de heilichheid van de Here hebben gezondigd en hiervoor verlossing zoeken bij de telg uit de stam van David: Jezus Christus. Mag Hij u bevrijden van uw schuld voor God?

Amen